

NHS

Royal Free London
NHS Foundation Trust

کهمی پروتینی پلازما
پهيو هندیار به دووگیانی
(PAPP-A)

زانیاری بو نهخوشهکان

ئەم نامىلكەيەت پىندراوہ چونكە بەم دوایيە پشكنىنى خوئىنى ئەواوكارىت بۆكر اوو دەريخستووہ كە ئاستى پىروئتىنى پلازماى پەيوەندىدار بە دووگىيانىت نزمە كە ناسراوہ بە PAPP-A.

يەكەم: تەكايە نىگەران مەيە. ئەم نامىلكەيە ھەندىك لە زانىارىيە سەرەككەيەكان و رىنگاكانت بۆ رووندەكەتوہ كە ئىمە لە ماوہى دووگىيانىداچۆن پشەتگىرىت دەكەين. گىرنگە ئامازە بەوہ بەكەين كە بە رەچاوكردنى ھەندىك چاودىرى و پشەتگىرى زيادە، زۆر بەي دووگىيانەكان كە ئاستى پىروئتىنى پلازماى پەيوەندىداريان نزمە PAPP-A ، دەبىتە ھۆى لەدايكبوونى كۆرپە و داىكى تەندروست و سەلامەت.

PAPP-A يان پىروئتىنى پلازماى پەيوەندىدار بە دووگىيانى چىيە ؟

PAPP-A كورتر كراوہى پىروئتىنى A ى پلازماى پەيوەندىدار بە دووگىيانىيە، كە پىروئتىنىكە لەلايىن و پىلاشى مندالدا نەوہ بەرھەمدە ھىنرىت – ئەو ئەندامەي كە ئوكسىجىن و ماددە خۆراكيەكان بۆ كۆرپەكەت داىبن دەكات لەكاتى گەشەكردنىدا. PAPP-A يەككە لەو ھۆرمونانەي كە لە سى مانگى يەكەمدا لە پشكنىنى سكرىنەردنى يەكگرتوودا دەپىورىت.

ئاستى نزمىي PAPP-A لە نزيكەي لەسەدا 5 ى ھەموو دووگىيانەكاندا دەبىنرىت. توپىزىنەوەكان پىمان دەلەين كە لە ھەندىك لەو ژنانەدا كە ئاستى PAPP-A يان نزمە، و پىلاش دەبىت زياتر كار بەكات لە چاودا ئەو دووگىيانىانەي كە ئاستى PAPP-A يان بەرزە و لە ئەنجامدا، رەنگە دووگىيانىيەكە كاريگەرى لەسەر ئەمانە ھەبىت:

- كۆرپەكە بەكشى كەم لەدايك بىت
- بەرزبوونەوہى پەستانى خوئىن و پىروئتىن لە مىزدا كە بە پىش تىكدانى دووگىيانى ناسراوہ (ئىلەمپىسىا).

مەترسى ئەم ئالۆزىيانە كەمەن. بەلام كاتىك ئەم جۆرە ئەنجامانە دەدۆزىتەوہ ئىمە چاودىرىيەكى وردتر بۆ ھەردوولا داىكەكە و كۆرپەكە پىشكەش دەكەين بۆ دىنباوون لەوہى كە ھەردووكيان تا ئەو جىگايەي كە دەتوانرىت بە سەلامەتى دەھىلرئىنەوہ. چاودىرى زيادە بەزۆرى لە شىوہى چاودىرىكردنى زيادەي پەستانى خوئىن و سكاني گەشەي زيادە بۆ كۆرپەكە دەبىت.

ئەمە بۆ دووگىيانى من چى دەگەيەنرىت؟

ئىستا كە ئەنجامى پشكىنى خوينەكەت وەرگرتووه، ئىستا مەوعىدىكى تەلەفونىت بۇ دادەنرئىت بۇ راوئىزكارى. ئەمەش دەرفەتت پىدەدات ھەر پرسىارىك بىكەت كە لەوانىيە ھەتتەت و كاتت پىدەدات بۇ كفتوگۇگردن لەسەر پلانى چاودىرى بۇ ماوهى دووگىانىيەكەت لەگەل تىمى مامانەكەت كە چاودىرىت دەكەن.

لە كاتى سىكەنى رۆتىنى ۲۰ ھەفتەى خۇتدا پىوانەكردنى دۆپلەرى خوينەپنەرى مندالانت پىشكەش دەكرىت. ئەم پىوانىيە زانىارىمان پىدەدات دەربارەى رۆشىتنى خوين لە تۆوه (داىكەكە) بۇ كۆرپەكەت (كە لە سكى داىكىدايە).

جگە لەموش، زنجىرىيەك سىكەنى گەشەكردنت پىشكەش دەكرىت بۇ چاودىرىكردنى گەشەى كۆرپەكەت و ھەلسەنگاندنى قەبارەى شلەى نامۆتىك (ئاوى دەوروبەرى كۆرپەكە). ئەم سىكان و پىوانە زىادانە زانىارى گرىنگمان پىدەبەخشىن كە دەتوانن يارمەتيدەرمان بن بۇ پىشتىگرىكردن لە تۆ و كۆرپەكەت لە كاتى دووگىانىيەكەتدا.

ھەروەھا لە كاتى دووگىانىندا بەردەوام دەبىن لە پشكىنى پەستانى خوين و مىزەكەت لەكاتى چاوپىكەوتنە رۆتىنىيەكانى پىش لەداىكبوونى كۆرپەكەت. ئەمەش بۇ ئەمەبە كە ھەر گۇرانكارىيەك لە قۇناغە سەرەتايەكاندا ھەبوو دەستنىشان بكرىت.

لە دواى ئەوھ چى دىت؟

ئەگەر ھەسەسىيەتت بە ئەسپرىن نىيە و ھىچ كام لەو ھالەتەنەت نىيە كە لە خوارەوھ ناماژمىان پىكرەوھ، پىشنىار دەكەين لە كاتى دووگىانىدا ئەسپرىن بخۆيت. ئەمەش لەبەر ئەوھىيە كە ئەسپرىن لەوانىيە مەترسى ھەندىك لە ئالۆزىيەكانى دووگىانى كەم بىكاتەوھ (تكايە وردەكارىيەكانى بەشى "بۇچى ئەسپرىن بخۆم؟"ى ئەم نامىلكەيە بىيە).

پىشنىار دەكەين كە رۆژانە جارىك بە گشتى ۱۵۰ملى گرام ئەسپرىن بخۆيت. باشتر وايە دواى ژمى ئىواران رۆژانە جارىك ئەسپرىنەكەت بخۆيت. زۆرەى ئەسپرىن بە ھبى 75 مىلىگرام دىت، بۇيە پىويستە دوو ھب بخۆيت بۇ ئەوھى ژمى 150 مىلىگرامەكە پرىكەيتەوھ.

ئەو ھالەتەنەى كە وا ناپىت ئەسپرىن بخۆيت:

- ئەگەر پىشنىيەى نەخۆشى تەنگەنەفەسىت (رەبوھ) ھەبووھ / يان ھەتە.

- ئەگەر برىنى گەدەت (قورحە) چالاك يان پىشتىر ھەنبوۋە – برىنىك كە لەسەر ناۋپۇشى گەدە گەشە دەكات.
- ئەگەر ھەر تىكچوۋنىكى خوينبەر بوونت ھەبوو ومكو ھىمۇ فيلا
- ئەگەر تەمەنت لە خوار ۱۶ سالىمە بوو بەھۆى مەترسى تووشبوون بە نەخۆشى چەرى مېشك يان جگەر
- ئەگەر تووشى سستىۋونى توندى دل بوويت.

كەى دەتوانم دەست بە خواردنى ئەسپىرىن بىكەم و وازى لى بىنىم؟

پىۋىستە لەمەودا دەست بىكەيت بە خواردنى ئەسپىرىن تا ۳۶ ھەفتەى دووگانى. ئەگەر پىش ۳۶ ھەفتە چوۋىتە ناۋ مندالبوون، تكايە دەستبەجى واز لە خواردنى ئەسپىرىن بىنە و ئاگادارى مامانەكەت بەكە.

بۆچى نەبىت ئەسپىرىن بۆم؟

توۋزىنە مەكان دەر يانخستووە كە خواردنى ئەسپىرىن دەتوانىت يارمەتيدەر بىت بۆ كەمكر دىنەوى مەترسىبەكەنى پىش تىكدانى دووگانى ناسراوہ (ئىلەمپسىا) (حالىتەتكە لە كاتى دووگانىدا كە برىتتە لە ھەبوونى بەرزى پەستانى خوين و پروتىن لە مېزەكەدا) كە لە ژاندا گەشە دەكات كە مەترسىبان لەسەرە بە باشتر كەردنى دروستبوونى مندالان.

خواردنى ئەسپىرىن يارمەتيدەرە بۆ باشتر كەردنى رۆيشتنى خوين بۆ كۆرپەكەت لە قۇناغە سەرەتايەكەنى دووگانىدا ئەمەش واتە كۆرپەكەت دەتوانىت بە تەۋاى تواناكەنى گەشە بكات. كەواتە، خواردنى ئەسپىرىن دەتوانىت يارمەتيدەر بىت بۆ كەمكر دىنەوى مەترسىبەكەنى مندالبوونى بچووك – بە تايبەت ئەگەر پىشتىر لە دووگانىبەكەنى پىشودا مندالنىكى بچووك ھەبوۋىت.

ئايا ھىچ شتىك ھەيە كە بتوانم بىكەم و يارمەتى كۆرپەكەم بىت بۆ ئەۋەى بە باشى گەشە بكات؟

ئەگەر لە رادەبەدەر جگەرە دەكشىت، ئەواگرنگە كە وازبەنىت. جگەرەكەشەن دەتوانىت كارىگەرى لەسەر كار كەردنى مندالان ھەبىت و گەشەى مندالەكە تىكىدات. مامانەكەت دەتوانىت تو رەۋانە بكات بۆ يارمەتيدان بۆ واز ھىنان لە جگەرەكەشەن.

بۆ زانىارى زياتر دەتوانم لەگەل كى قسە بىكەم؟

ئىمە تىدەگەين كە وەرگرتتى نەو ھەوالەى كە ناستى پىرۆتىنى پلازماى پەيوەندىدار بە دووگيانىت نزمە PAPP-A رەنگە جىگەى نىگەرانى بىت بۆت. تىكايە دۇنيابن لەمە كە بەزۆرى ئەمە بەو مانايە نايەت كە كىشەيەك لە دووگيانىيەكەتدا دروست دەبىت. ئىمە دۇنيا دەبىنەمە لەمەى كە بەو چاودىرىيە زىدانەى كە لەم نامىلكەيەدا باسكراو، زۆربەى دووگيانىيەكان لە ئەنجامدا كۆرپەيەكى تەندروست لەدايك دەبىت.

لە راويزكارى تەلەفونى خۆتدا چانسى ئەومەت دەست دەكەوتت كە زياتر باسى ئەم بابەتە بەكەيت. بەلام ئەگەر دەتەوتت زياتر قسە بەكەيت پىويستە پەيوەندى بە مامانە ديارىكراو كەى خۆتەو بەكەيت.

زانبارى زياتر

بۆ زانبارى زياتر لەسەر خزمەتگوزارى [ناوى خزمەتگوزارى دابنى] لە رۇيال فرى لەندەن، تىكايە سەردانى مالىپەرەكەمان بەكەن: www.royalfree.nhs.uk

راى ئىوہ (فیدباک)

ئەگەر ھەر پىنشانىرىكتان ھەيە لەسەر ئەم نامىلكەيە يان بۆ لىستى سەرچاوەكان، تىكايە ئىمەيل بىننن: rf.communications@nhs.net

شىوازەكانى تر (فۆرماتەكانى جىگرەوہ)

ئەم نامىلكەيە بە نووسىنى گەورەش بەردەستە. ئەگەر پىويستت بەم نامىلكەيە بە فۆرماتىكى تر – بۆ نمونە پىتى زىر(برىل)، يان زمانىكى تر جگە لە ئىنگلىزى يان بە دەنگ – تىكايە لەگەل ئەندامىكى ستافەكە قسە بەكە.

© Royal Free London NHS Foundation Trust

Service: Maternity

Leaflet reference: RFL914KU

Version number: 1

Approval date: March 2023

Review date: March 2025

www.royalfree.nhs.uk

world class expertise local care